

zouden worden gezet (een hachelijke operatie waarvoor zelfs nog geen enkel uitgewerkt plan bestond).

Op 15 augustus ging het Amerikaanse Zevende Leger tot de landing in Zuid-Frankrijk over. De door generaal Blaskowitz gecommandeerde *Heeresgruppe G* kon weinig weerstand bieden. Gegeven het feit dat het Duitse front in Normandië was doorbroken, restte die *Heeresgruppe* niets anders dan in zo goed mogelijke orde in de richting van Duitsland terug te trekken. Daarbij verloor Blaskowitz bijna de helft van zijn divisies, van welke er meer dan tien, aan welke de weg naar Duitsland was versperd, zich moesten overgeven aan de Franse Binnenlandse Strijdkrachten.¹ Het was duidelijk: de Duitsers waren bezig, hun greep op Frankrijk volledig te verliezen.

Drie dagen na de landing aan de *Côte d'Azur*, op 18 augustus dus, kwam het in Parijs tot straatgevechten. Op de 19de viel geen schot, maar op de 20ste werd het weer onrustig doordat allerlei manifestaties plaatsvonden en op de 22ste braken de straatgevechten opnieuw uit, heviger nog dan vier dagen eerder. Op 23 augustus berichtte de *BBC* dat Parijs bevrijd was – in werkelijkheid bevond zich daar toen nog geen enkele Geallieerde militair. Pas in de ochtend van de 25ste drong de Franse tankdivisie van generaal Leclerc, die van Eisenhower verlof had gekregen, met spoed naar Parijs op te rukken, in de Franse hoofdstad door, 's avonds gaf de Duitse *Ortskommandant*, generaal von Choltitz, zich over – hij had geweigerd, ook maar te trachten Hitlers kenmerkend bevel uit te voeren om Parijs in brand te steken. Diezelfde avond deed de Gaulle er zijn triomfale intocht. Bijna vier jaar lang hadden de Amerikanen hem tegengewerkt, bewarend dat het onzeker was of het Franse volk achter hem stond²; nu,

¹ Dat was een kleine troost voor de verliezen die Franse guerrilla-eenheden hadden geleden toen in de maanden juni en juli enkele *Maquis*-gebieden in zuidoost-Frankrijk door de Duitsers waren opgeruimd. ² Kort voor *D-Day* had zich in Londen nog een scherp conflict met de Gaulle voorgedaan toen deze constateerde dat generaal Eisenhower in zijn oproep tot de bevolking van Frankrijk die op *D-Day* door de radio uitgezonden zou worden, met geen woord melding had gemaakt van de Gaulle's in Algiers gevestigd *Comité Français de Libération Nationale*. De Gaulle weigerde toen, een oproep te laten opnemen zoals o.m. Gerbrandy als Nederlands minister-president had laten vastleggen. Dit conflict werd door de Gaulle gewonnen: men ging accoord met een nieuwe tekst waarin de Gaulle de Fransen op het hart drukte, in de eerste plaats de instructies van het bewind te Algiers op te volgen. Het kwam goed uit, dat in het gehele Normandische bruggehoofd de verantwoordelijkheid voor *Civil Affairs* bij de Engelsen berustte – zij waren op de hand van de Gaulle. Het regime te Algiers zond z.g. *Commissaires de la République* naar de bevrijde Franse departementen; dezen droegen daar zorg voor de installatie van bestuurders die het vertrouwen der bevolking hadden. De bevrijding ging overigens in tarijke streken des lands met veel wetteloosheid